

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Horváth - Dr. Jakab Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek dr. Cserichné dr. Gyovai Judit ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű alperesek ellen szállítási szerződés teljesítése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. június 13. napján kelt 14.G.42.385/2010/23. számú ítélete ellen az alperesek által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 240.000,- (Kettőszáznegyvenezer) Ft + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjat.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 190.000,- (Egyszázkilencvenezer) Ft + áfa másodfokú ügyvédi munkadíjat.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a ... Magyarország Kft. jogutódja az I. rendű alperes. A felperes a ... Magyarország Kft.-vel és a II. rendű alperessel 2006-ban kötött szerződés alapján szállított digitális kábeltelevíziós jelek vételére alkalmas ... Box-okat. A beszerzendő áruk tekintetében lényeges kérdés volt a vám, mivel határeset volt, hogy az melyik vámtarifaszám alá sorolandó és ehhez képest 0 % vagy 14 % vámot kell fizetni. A ... Magyarország Kft. és a II. rendű alperes ezért 2006-ban a szállítási szerződést úgy módosították, hogy a szerződés 1. számú mellékletében szereplő árak 0 %-on történő vámostatás esetén érvényesek. Amennyiben a vámhivatal más vámtarifaszám alá sorolja a szállított árut, akkor a vámhivatal által megállapított vámot a megrendelő köteles megfizetni a szállítónak. A felperes 2006. szeptember 8-án a vámhatóságtól ún. kötelező tarifális felvilágosítást szerzett az adott termék vonatkozásában a vámtarifa besorolásról, amely alapján a termék 0 %-os vám alá esett.

Az I. rendű alperes 2008-ban a leányvállalatai számára egy centralizált beszerzési rendszert alakított ki, amely szerint az I. rendű alperesnél működő beszerzési

igazgatóság bonyolította le valamennyi leányvállalat számára a beszerzésekkel kapcsolatos szerződéseket és megrendeléseket. Ennek keretében 2008. áprilisában az I. rendű alperes a ... Magyarország Kft. és a II. rendű alperes nevében egy tendert bonyolított le, az ajánlatokban az árakat euró pénznemben és DDP Budaörs paritáson kérte megtenni. A pályáztatás során az I. rendű alperes beszerzési igazgatóságáról **N. S.** járt el, míg a ... Magyarország Kft.-től **T. K.** beszerzési osztályvezető. Mindketten tudtak arról, hogy a felperessel a korábban kötött szerződés szerint olyan megállapodás él, amely szerint, ha a vámtarifaszám vagy besorolás módosul, akkor az ezzel kapcsolatos költségek megtérítését a ... Magyarország Kft. vállalja.

A felperes a pályázatot DDP paritáson, euróban, 0 %-os vámkulcs kalkulálása mellett nyújtotta be, az I. rendű alperes a felperest hirdette ki a pályázat nyerteseként. A szerződést a felperes 2008. május 30-án írta alá. A ... Magyarország Kft. részéről a szerződést 2008. július 17-én, az I. rendű alperes részéről pedig 2008. június 20-án írták alá. A szerződés 10. pontja tartalmazza az adók és a vámok kérdését. A 10.2. pont szerint a szállító köteles viselni mindenfajta olyan adót, vámot (DDP paritású áruk esetén), melyet magyar vagy külföldi hatóság rá közvetlenül kivetett.

Ez az írásba foglalt szerződés a vám utólagos kivetésével, módosulásával kapcsolatos korábbi megállapodást nem tartalmazta, ugyanakkor a felperes ügyvezetője, **Ny. I.**, és a ... Magyarország Kft. vezetője, **H. B.**, úgy tekintették, hogy ez a megállapodás változatlanul él. A termék műszaki tartalma az új szerződés körében némileg változott, ezért a felperes igyekezett megszerezni erre is a vámhatóság kötelező tarifális felvilágosítását. Ennek során egyre inkább nyilvánvalóvá vált, hogy a vámhatóság át fog térni a 0 %-os besorolásról a 14 %-osra.

A felperes 2008. őszén kezdeményezte **T. K.** nal a szerződés módosítását. Egyrészt kérte az árak módosítását euróról dollárra, másrészt jelezte, hogy a vámhatóságnál utólagos vámellenőrzés folyik és várhatóan áttérnek a 14 %-os vámra, fennáll a kockázata, hogy a már korábban leszállított árukra is a vámhatóság utólag kivetí a 14 %-os vámot.

A felperessel kötött szerződés 2008. november 13-án került írásban módosításra, amelynek szövegét **T. K.** kérésére **M. B.**, az I. rendű alperes beszerzési igazgatóságának munkatársa készítette el.

A szerződésmódosítás szerint a szerződés 10.2. pontja helyébe a következő szöveg került: A szállító köteles viselni mindenfajta olyan adót, vámot (DDP paritású áruk esetén), melyet a jelen szerződés végrehajtásával kapcsolatban bármely illetékes magyar vagy külföldi hatóság rá közvetlenül kivetett. A szerződésmódosítás aláírásának időpontjában az 1. számú mellékletben feltüntetett áru DDP ára 0 %-os vámtarifát tartalmaz. Amennyiben a vámhatóság a vámtarifa besorolást utólag felülvizsgálja, úgy az így keletkező esetleges többletköltséget a megrendelő fizeti. Az 1. számú szerződésmódosítás a II.1. pont szerint az aláírás napján lép hatályba, az aláírással nem érintett rendelkezések változatlanul érvényben maradnak, a szerződés jelen módosítással együtt érvényes.

Ezt követően, 2008. november végén beérkezett szállítmánynál a vámhatóság már egyértelműen közölte a felperessel, hogy 14 %-os vámmal hajlandó csak az árut

elvámolni. A felperes ezt jelezte T. K. nak azzal együtt, hogy várhatóan a korábban már leszállított árura is utólag kiróják a 14 %-os vámot, ezért ismételten kezdeményezte a szerződés módosítását. 2008. december 4-i, illetve december 5-i keltezéssel került sor a szerződés ismételt írásbeli módosítására, amelyben mellőzték az előző szerződésmódosításkor a vám utólagos felülvizsgálatával kapcsolatos költségekre vonatkozó mondatot, egyidejűleg módosították a szerződés 1. számú mellékletét akként, hogy a termék egységára 51,80-51,30 dollárra emelkedett, mivel a termék egységárába beépítették a vám folytán felmerülő többlettöltségeket a megállapodásuk szerinti mértékben.

A felperes 2008. december 11-én az I. rendű alperest, 2008. december 19-én a II. rendű alperest is tájékoztatta, hogy várhatóan a korábban leszállított termékek után is utólag kivetik a vámot és ebben az esetben mennyi a várható pótlólagos fizetési kötelezettség.

2009. október 19-én a vámhatóság utólagos felülvizsgálat keretében három szállítás vonatkozásában kivetette a felperesre a 14 %-os vámot. A felperes az I. rendű alperes számára 2008. június 13-án és 2008. július 4-én, míg a II. rendű alperes számára 2008. október 14-én történt szállítások vonatkozásában 2009. november 23-án kiszámlázta 2009. december 8-i fizetési határidővel a szállítmányokra utólagosan kivetett vámot, melyek megfizetését az alperesek megtagadták.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2010. december 23-án benyújtott keresetében az I. rendű alperest 9.690.509,- Ft, a II. rendű alperest 7.858.478,- Ft és ezen összegek után 2009. december 8-tól a kifizetésig járó, a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni a Ptk. 379. § (1) bekezdése alapján.

Előadta, hogy a 2008-ban kötött új szerződésből azért maradt ki az utólagosan kivetett vám megtérítésére vonatkozó kikötés, mert az anyavállalat szerződési mintáját voltak kötelesek használni, ugyanakkor a vámmal kapcsolatos korábbi megállapodást változatlanul élőknek tekintették. Mivel a vámhatóság hozzáállása folytán egyértelművé vált, hogy a 0%-os besorolásról 14 %-os besorolásra fog áttérni, ezért a felperes kérésére kifejezetten módosításra is került a szerződés 2008. november 13-án, amely azonban a felek szándéka szerint is kiterjedt minden, így a módosítás napját megelőző szállítmányokra is, mivel az 1. számú szerződésmódosítás a vámtarifa besorolás utólagos felülvizsgálatára vonatkozik, vagyis, ha egy korábbi 0 %-os vámkiszabás a későbbiekben utólag módosul. Kiemelte, hogy a szerződés értelmezésekor figyelembe kell venni a szerződő felek szóbeli nyilatkozatait, szándékát és a körülményeket is.

Az alperesek a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérték.

Nem vitatták, hogy a szerződés és annak módosításai kiterjednek a II. rendű alperesre, továbbá nem vitatták a kereset összegét sem. Állításuk szerint a felek viszonyára a 2008. május 30-tól november 13-ig terjedő időszakban hatályos szerződés rendelkezései az irányadók. A szerződés 7.2. pontja és a 10.2. pontja egyértelműen rögzíti, hogy a szállítás DDP paritással történik és a vámokat a felperes fizeti, nem az alperesek. A felperes keresete a 2008. júniustól októberig történt szállításokon alapult, amely az alapszerződés és az 1. számú

szerződésmódosítás hatályba lépése közötti időszakra esik, ezért arra az alapszerződés rendelkezései vonatkoznak, amely egyértelműen annak 10.2. pontjában kiköti, hogy a vámot a felperes viseli. Véleményük szerint a felperes nem hivatkozhat a 2006-os szerződés alapján kialakult gyakorlatra, mivel a szerződés 22.2. pontja szerinti teljességi klauzula egyértelműen rögzíti, hogy minden korábbi szerződést és szóbeli megállapodást érvénytelenítenek a felek. A szerződés 22.2. pontjában pedig a felperes megerősítette, hogy az írásba foglalt szerződés a teljes megállapodásukat rögzíti. Az 1. számú szerződésmódosításban benne van, hogy az csak az aláírás napjától lép hatályba, ezért az egyértelműen nem visszamenőleges hatályú, vagyis csak a jövőre bekövetkező szállításokra vonatkozik, így a perbeli szállítmányokra nem. Amennyiben a felek szándéka arra irányult volna, hogy a vám átvállalása az alperesek részéről a már leszállított árukra is kiterjedjen, akkor visszamenőlegesen kellett volna módosítani az alapszerződést, de erre nem került sor. A 2. számú szerződésmódosításnál fogadták el az alperesek, hogy az árba a vám beépítésre kerül, de ez is csak a jövőre nézve.

A Fővárosi Törvényszék a 2012. június 13. napján kelt 14.G.42.385/2010/23. számú ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 9.690.509,- Ft-ot és ezen összeg után 2009. december 8-tól a kifizetés napjáig járóan minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő mértékű kamatot, továbbá 911.325,- Ft perköltséget. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 7.858.478,- Ft-ot és ezen összeg után 2009. december 8-tól a kifizetés napjáig járóan, minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő mértékű kamatot, továbbá 911.325,- Ft perköltséget.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a felek között jogvita a szerződés és a szerződésmódosítások értelmezésében és azok tartalmában volt. A Ptk. 207. § (1) bekezdésének szövegéből következően a perbeli szerződések értelmezésekor három szempontot kellett figyelembe venni: 1. a szöveg nyelvtani értelmezését, 2. a szerződő felek feltehető szándékát, 3. az eset körülményeit.

Az alperesek védekezése lényegében a szerződés szövegének nyelvtani elemzésén alapult. Alaptalan az alperesek azon állítása, hogy a felek a szerződés 20. pontjában kikötötték, hogy maga a szerződés és minden módosítás csak írásban érvényes, mivel a felek szerződésére jogszabály írásbeli alakot nem ír elő kötelezően. A szerződés alperesek által hivatkozott 20. pontja nem a szerződés vagy a szerződésmódosítás érvényességének feltételéül kikötött írásbeliségre vonatkozó kifejezett megállapodást tartalmaz, hanem a szerződéssel kapcsolatban a felek közt folytatott levelezésre vagy értesítésre írja elő az írásbeliséget. Ezen túlmenően egyértelműen megállapítható, hogy az írásbeliség mellőzésével is történtek teljesítések a felek között. A felperes már 2008. június 16-án kiállított számlájában az új 2008-as szerződés szerinti euróban számlázott, annak ellenére, hogy az I. rendű alperes csak 2008. június 17-én írta alá az alapszerződést. A felperes már 2008. október 14-én dollárban számlázott a II. rendű alperesnek, annak ellenére, hogy 2008. november 13-án írták alá a felek az euróról dollárra való

áttérést tartalmazó szerződésmódosítást. 2008. november 25-én a felperes 51,80 dollár egységgel számlázott az I. rendű alperesnek annak ellenére, hogy csak 2008. december 5-én került aláírásra a 2. számú szerződésmódosítás az egységár emeléséről. Mindezek azt igazolják, hogy nemcsak érvényességi feltétele nem volt a szerződésnek és a szerződésmódosításoknak az írásbeliség, hanem ténylegesen a felek szóbeli megállapodásai voltak irányadóak, és a szóbeli megállapodásokhoz tartották magukat a gyakorlatban is, annak ellenére, hogy később írásba foglalásra is kerültek a szerződés és a szerződésmódosítások. Mindezekre tekintettel a Ptk. 207. § (1) bekezdése alapján a felek szóbeli nyilatkozatainak, feltehető akaratának és a körülményeknek jelentős szerepe van.

A szerződések értelmezésekor, tartalmának megállapításakor a képviselt személy feltehető akaratát kell figyelembe venni. A szerződés célját illetően **H. B.** tanúvallomása szerint nemcsak az áru leszállítása, hanem a külföldről beszerezhető áru szállításának megszervezésével, a vámoltatással kapcsolatos ügyintézés elvégzése is lényeges szempont volt. Ennek megfelelően - **H. B.** tanúvallomása szerint - kezdettől egyértelmű megállapodás volt a felek között, hogy amennyiben az árura vámot kell fizetni, azt is a megrendelő viseli, melyet korábbi szerződésükben kifejezetten írásban is rögzítettek. **H. B.** tanúvallomása szerint a perbeli szerződés megkötésekor is változatlan szándék volt az, hogy az áru beszerzéséhez egy olyan szállítmányozó cégre van szükségük, aki intézi a vámoltatást is, de ha bármilyen vámköltség felmerül, akár utólag is, azt a megrendelő vállalja, mint ahogyan eddig is vállalta. A tanú, a vallomása szerint egyébként erről kifejezetten tudott és el is mondta ezt **N. S.** nak. **H. B.** tanú egyértelműen megerősítette azt a felperesi állítást, hogy a perbeli új szerződés vonatkozásában is változatlan szándék volt, hogy ha bármilyen vámköltség felmerül akár utólag is, akkor azt a megrendelő vállalja megfizetni. A felperessel egyezően úgy tekintette, hogy ez a megállapodásuk kifejezetten változatlanul érvényes.

Ezt támasztja alá és egyben az 1. számú szerződésmódosítás tartamának meghatározásakor is jelentős körülmény, hogy a felperes kérésére, hasonlóan a korábbi 2006-os szerződéshez, írásban is módosították a felek a szerződést és rögzítették a vám viselésével kapcsolatos kikötést. A felperes ezen kérésekor a ... Magyarország Kft. új gazdasági igazgatója, **I. O.** konzultált **H. B.**-vel, aki tájékoztatta arról, hogy ez mindig is így volt a felperessel kapcsolatban, ha mégsem 0 %-os a vám, akkor azt ők fizetik. Ehhez képest került elfogadásra és aláírásra az új vezető részéről is az 1. számú szerződésmódosítás. Az 1. számú szerződésmódosítás konkrét háttérében az állt - **T. K.** tanú által is elismerten -, hogy a felperes tájékoztatta az alperest, hogy utólagos vámellenőrzés folyik és várhatóan megváltozik a vám mértéke, fennáll a kockázata, hogy a már korábban leszállított árukra is a vámhatóság utólag kivetí a vámot. Mindezen tények és körülmények értékelése alapján megállapítható, hogy az 1. számú szerződésmódosítás a szerződéskötés körülményei és a felek feltehető akarata, szándéka szerint is kiterjedt a módosítás aláírása előtt már leszállított perbeli termékekre is.

Tény, hogy a szerződésmódosítás rögzíti, hogy a módosítás az aláírás napján lép hatályba, az alperes állításával ellentétben azonban ebből nem következik egyenesen, hogy csak a jövőre bekövetkező szállításokra vonatkozik, ugyanis illet a szerződés nem tartalmaz. Kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy a

szerződésmódosítás II. pontja, ami a módosítás hatályba lépésére vonatkozik, nem csupán arra az egy kikötésre, hanem a módosítással érintett egyéb pontokra is kiterjed. Az 1. számú szerződésmódosítás arról is szólt, hogy a felek euró helyett dollárban történő számlázásra térnek át, mégis már ezt megelőzően egy hónappal korábban a II. rendű alperesnek történt szállításnál az árat dollárban határozták meg, ami ugyancsak azt támasztja alá, hogy a korábbi szállítmányokra is kiterjedhet a módosítás. Mivel az 1. számú szerződésmódosítás a szerződés több pontját is érintette, ezért a szerződésmódosítás hatályának értelmezésekor hangsúlyosabb szerepe van - konkrétan - a perben vitatott tartalmú szerződéses kikötés módosítására vonatkozó szövegnek. Ez pedig a felperes által helyesen kiemelten azt rögzíti, hogy a termék ára jelenleg 0 %-os vámot tartalmaz. A következő mondat pedig arról szól, hogy amennyiben a vámhatóság a vámtarifa besorolást utólag felülvizsgálja, akkor az így keletkező esetleges többletköltséget a megrendelő megfizeti. Helyesen hivatkozott a felperes arra, hogy a szavak nyelvtani és logikai értelmezéséből is az következik, hogy a módosítás a vámhatóság utólagos felülvizsgálatára terjed ki, vagyis egy korábbi 0 %-os vámkiszabás későbbiekben utólagosan való módosítására. Mivel a szerződésmódosítás időpontjáig nem történt ilyen utólagos módosítás a vámhatóság részéről, de várható volt a felek által is tudottan a már 0 %-os vámkiszabással leszállított áruk utólagos vámellenőrzése, ezért alappal feltehető, hogy a felek szándéka a szerződésmódosítás hatályát illetően nem a szerződésmódosítás időpontjához képest előtte vagy utána történt szállítmányok szerint differenciálódott, mivel akkor bizonyára ezt szerepeltették volna benne. A szerződés megfogalmazásából is az következik, hogy a szerződésmódosítás időpontjához képest utóbb történt vámhatósági felülvizsgálat alapján keletkező esetleges többletköltségekre vonatkozik a módosítás.

A szerződő felek szándékát igazolja a 2. számú szerződésmódosítás is, amire mintegy három héttel később, akkor került sor, amikor bizonyossá vált, hogy a továbbiakban a vámhatóság áttér a 14 %-os vámra és a felek a szerződést úgy módosították, hogy az árba eleve beépítették a kialakult mértékben a vámköltségeket. Ez egyértelműen alátámasztja, hogy a felek szándéka mindvégig arra irányult, hogy az esetleges vámköltséget a megrendelő alperesek viselik. A 2. számú szerződésmódosításból kikerült a korábbi utólagos vámmal kapcsolatos rendelkezés, az árat azonban a 2. számú szerződésmódosítással erre tekintettel megerősítették. T. K. tanú is megerősítette, hogy az 1. számú szerződésmódosításnak a vámmal kapcsolatos rendelkezése a felperes kockázatának mérséklésére irányult, mivel azonban a 2. számú szerződésmódosítás időpontjában bizonyossá vált, hogy 14 % vámot kell fizetni és az árba beépítették a vámot, ezért vették ki a korábbi mondatot, mert így a jövőbeni szállításoknál a vám árba való beépítése folytán ilyen kockázat már nem volt. Mindez nem jelenti azt, hogy a vámköltség viselése tárgyában a szerződő felek akaratában bármilyen újabb változás történt volna, mivel a teljes fenti folyamat és a szerződésmódosítások azt igazolják, hogy a felek szándéka mindvégig arra irányult, hogy az esetlegesen felmerülő vámköltséget a megrendelő alperesek viselik.

A perben tanúként meghallgatott H. B. , T. K. , N. S. és M. B. vallomásainak értékelése alapján az elsőfokú bíróság ugyancsak a fenti következtetéseit látta alátámasztottnak. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban először arra mutatott rá,

hogy nem a szerződő fél képviselőjeként eljáró **N. S.** és **M. B.**, hanem **H. B.** és **T. K.** tanúk vallomásai az alapvetően mérvadóak. **N. S.** tanúvallomása szerint a szerződésmódosításokban nem vett részt, annak körülményeiről, hátteréről nem volt semmilyen ténybeli ismerete. **M. B.** tanú csak a szerződésmódosításokban működött közre, de annak megtárgyalásában nem vett részt, az 1. és 2. szerződésmódosítások indokairól, hátteréről nem tudott. **T. K.** tanú megerősítette, hogy ő maga és **N. S.** is tudott arról, hogy a 2008-as szerződés szerint a vámmal kapcsolatos valamilyen megállapodás volt, és állítása szerint ő **H. B.**-vel és a felperes ügyvezetőjével erről a kérdésről nem is beszélt, ezért az alapszerződés vonatkozásában **H. B.** mint a ... Magyarország Kft. szerződő fél kompetens képviselőjének akarata az irányadó. **H. B.** egyértelműen alátámasztotta a felperes állítását arra vonatkozóan, hogy a vámmal kapcsolatos kérdés tekintetében a korábbi megállapodást változatlanul érvényben levőnek tekinti, amit **N. S.** nak kifejezésre is juttatott. **T. K.** tanú megerősítette azt is, hogy az 1. számú szerződésmódosításra a folyamatban lévő utólagos vámellenőrzés és a várható vámváltozás miatt került sor és elismerte azt is, hogy a felperes ügyvezetője jelezte, hogy fennáll a kockázata annak, hogy a már korábban leszállított árukra is utólag kivetésre kerül a vám.

Az elsőfokú bíróság az alperesek érvelése ellenére nagy jelentőséget tulajdonított **H. B.** tanúvallomásának, mivel az alperesi oldalon a szerződési akarat szempontjából ő volt a valóban kompetens személy. **H. B.** volt az egyetlen tanú, aki meghallgatásakor teljes mértékben érdektelennek és befolyásmentesnek volt tekinthető és a meghallgatása alapján az elsőfokú bíróság személyes meggyőződése is az volt, hogy a tanú a felperes érdekében sem többet, sem mást nem mond el, mint amiről valódi tényleges tudomása van. Az I. rendű alperes alkalmazottai **N. S.**, **M. B.** és **T. K.** tanúk vallomásait ugyanakkor jól érzékelhetően és egyébként érthetően befolyásolta az I. rendű alpereshez fűződő függőségi viszonyuk, melyet **T. K.** tanú el is ismert. Mindhárom tanú a meghallgatásuk előtt az alperesek perbeli jogi képviselője és az I. rendű alperes jogtanácsosa részvételével egy előzetes megbeszélésen vettek részt közösen, ahol állításuk szerint a szerződést és a szerződésmódosításokat tanulmányozták. **N. S.** és **M. B.** a per elbírálása szempontjából tényleges ténybeli információval nem is rendelkeztek. **T. K.** tanú a felperes állításait nem cáfolta és közvetlenül nem is erősítette meg, csak közvetve támasztott alá olyan tényeket, amelyek a felperes állításait erősítették. Mindezen tényeket, körülményeket és bizonyítékokat a maguk összességében értékelve a Pp. 206. §-a alapján az elsőfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy a peres felek szerződése alapján a felperes keresetének alapjául szolgáló szállítások vonatkozásában az alperes köteles az utólag kivetett vámok megtérítésére és az alpereseket ennek, továbbá a késedelmi kamat megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérték annak megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását és perköltségben történő marasztalását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását.

Előadták, hogy a fellebbezésben kivonatossan ismertetett keretszerződés, illetve annak módosításai egyértelműen és ellentmondás mentesen tükrözik a szerződő felek akaratát, ezért nincs szükség a felek mögöttes szándékának kutatására, egyrészt, mert a szerződés rögzítette a DDP paritást, másrészt érvénytelenítettek minden, a témára vonatkozó korábbi szóbeli vagy írásbeli megállapodást, megegyezést, nyilatkozatot és előterjesztést. Téves és jogsértő az elsőfokú bíróság ítéletének az az álláspontja, hogy egyedül H. B. tanú nyilatkozata alapján állapította meg a szerződés hiteles tartalmát. A nyilvános cégkivonat szerint H. B. cégjegyzési joga együttes volt, azaz önállóan nem tehetett olyan szóbeli ígéretet, hogy az írásban rögzített DDP paritás kötelezettség ellenére a megrendelő fogja fizetni a vámot. A szerződés tartalmát nem H. B. határozta meg, hanem a I.rendű alperes neve Beszerzési Igazgatósága. A szerződést az alperes részéről három vezető írta alá, de az elsőfokú bíróság elegendőnek tartotta H. B. meghallgatását. Hitelesnek ítélte az elsőfokú bíróság H. B. nyilatkozatát a szerződés tartalmára vonatkozóan, annak ellenére, hogy maga H. B. tanú is azt mondta, hogy nem ő határozta meg a szerződés tartalmát. Ezzel kapcsolatban idézte a 2011. október 7-i tárgyalási jegyzőkönyv 8. oldal harmadik bekezdését, 9. oldal első bekezdését, 9. oldal utolsó és 10. oldal első bekezdését.

Figyelman kívül hagyta az elsőfokú bíróság, hogy versenytárgyaláson nyerte el a felperes a szerződéskötés jogát, és az ajánlatában maga is DDP paritást vállalt, azt, hogy a felperes nem élt jogfenntartással a vám utólagos megrendelőre való hárítására vonatkozóan, hanem véleményeltérés nélkül aláírta a szerződést, amely egyértelműen DDP paritást rögzített. Figyelman kívül hagyta az elsőfokú bíróság azt is, hogy ha igaz az, hogy H. B. egy pályázati kiírás alapján történő szállítói kiválasztási eljárásban titkos alkut kötött a többi alperesi vezető és a többi versenytárs tudta nélkül az ajánlati felhívásban szereplő DDP paritástól eltérő fizetésre, akkor ezzel megsértette a tisztességtelen piaci magatartás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 2. §-át.

Az elsőfokú bíróság H. B. vallomására alapította az ítéletet, aki el sem olvasta a szerződést, fogalma sem volt annak tartalmáról. H. B.-nek nem volt felhatalmazása arra, hogy az írásbeli szerződésben foglalt kötelezettségeken felül önállóan további kötelezettséget vállaljon, amennyiben ilyet vállalt, akkor álképviselő volt, vállalását az alperes nem hagyta jóvá. A felperes maga is elismerte, tudomása volt arról, hogy DDP paritáson vállalta el a szállítást. Amennyiben a pályázati felhívásban DDP paritás volt az elvárás, és a felperes ezt nem vállalta volna, akkor nem ő lett volna a nyertes.

Hivatkozott arra, hogy a felperes az alperes által kiírt pályázaton azzal a hátsó, színlelt szándékkal vállalta a DDP paritást, hogy ha változik a vám, majd megtámadja a szerződést, amint ezt a jelen perben meg is tette. Ezzel kapcsolatban hivatkozott a BH 1975/380. számú eseti döntésben foglaltakra. Amennyiben a felperes kellő körültekintéssel jár el a pályázati ajánlat benyújtásakor, akkor az ajánlatában szereplő termékre kötelező érvényű tarifális felvilágosítást kért volna a vámhatóságtól.

Megalapozatlan és iratellenes az ítélet hivatkozása az írásbeliség megsértésére, mivel a keretszerződés 20. pontja szerint, amennyiben minden értesítés, minden közlés csak írásban érvényes, akkor a szerződés módosítására irányuló közlés,

értesítés, megállapodás is csak írásban érvényes. A felek tartották ehhez magukat, mind a keretszerződés, mind a levelezés, mind a módosítás írásban történt. Álláspontjuk szerint a felek az írásbeliséget nem szegték meg, mert a felperes ugyan kiállította a számlákat az írásbeli szerződés aláírása előtt, de az alperes a számlákat csak az írásbeli szerződés módosítását követően fogadta be és teljesített azok alapján kifizetést.

Idézték a fellebbezésükben az alperesek **T. K.** 2012. április 11-i tárgyalási napon tett tanúvallomását, ami éppen ellentétes **H. B.** tanúvallomásával az utólagosan kivetett vámról, és nem indokolta meg az elsőfokú bíróság kellően, hogy miért **H. B.** tanúvallomását tartotta irányadónak.

Tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy azonos tárgyban állt fenn szerződés a felek között, mivel korábban kizárólag a ... Magyarország Kft.-vel volt szerződése a felperesnek és nem ugyanolyan terméket szállított.

Az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben a célt, a feltételeket nem a ... Magyarország Kft., és különösen nem **H. B.** határozta meg, hanem az anyavállalat, amely **W. Z.** igazgató irányítása alatt állt, aki a perben nem került meghallgatásra.

Az I. rendű alperes elismerve a felperesnél jelentkező többletköltség egy részét, a 2008. november 13-án kelt szerződésmódosítással a jövőre nézve elfogadta, hogy a további megrendeléseknél, ha nem 0 %-os lesz a vám, akkor átvállalja annak megfizetését. Érthetetlen, hogy miből állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szerződésmódosítás visszamenőleges hatályú, mivel a szerződésmódosítás szerint az az aláírása napján lép hatályba, ezt támasztotta alá **T. K.** tanúvallomása is.

Téves az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy a felek szándéka mindvégig arra irányult, hogy az esetlegesen felmerülő vámköltséget az alperesek megfizessék. Nem minősülhet akaratnyilatkozatnak, ami nem kerül bele a szerződésbe, csak az egyik szerződést aláíró gondolataiban létezik, amennyiben mást írnak bele a felek, akkor az színlelt szerződés.

Téves és iratellenes az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának 9. oldala, amely szerint a szerződés és módosítások értelmezésében **H. B.** tanúvallomása a mérvadó.

Az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Ptk. 200. § (1) és (2) bekezdéseit, a Ptk. 205. § (1)-(2)-(3) bekezdéseit, a Ptk. 207. § (1) bekezdését, a Ptk. 277. § (1) bekezdését, továbbá a Tpv-t, valamint megsértette a Pp. 221. § (1) bekezdését.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet a helybenhagyását kérte annak helytálló indokaira tekintettel.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felek szerződéses együttműködésük során gyakran eltértek az írásbeliségtől, az aktuális helyzetnek és változásoknak megfelelően szóbeli megállapodásokat kötöttek, melyeket az összes érintett magára nézve kötelezőnek tartott, és azok alapján folytatták gazdasági tevékenységüket. Az alperes a fellebbezésében is elismerte, hogy a szóbeliség is része volt a felek szerződéses szándékának, amikor azt írta, hogy a 2008. május 30-a és június 20-a közötti szállítási szerződést a II. rendű alperes részéről senki sem írta alá.

Az elsőfokú bíróság - helyesen - a tényállás azon elemeit emelte ki, amely a felek szerződéskötéses szándékát igazolták. Az elsőfokú bíróság arra a kérdésre keresett

választ, hogy a felek szerződéses jogviszonyában a teljes szerződéses folyamatában kötelezte-e az alperest az utólag kiszabott vám megfizetése. Ezzel kapcsolatban megismételte a perbeli szerződés előzményét, mely egyértelművé teszi a felek akaratának folyamatát és indokait.

Soha semmilyen formában nem vitatta a DDP paritás tartalmát és annak I. rendű alperes felé vállalt kötelezettségét. A DDP paritás 0 % vám esetén is alkalmazható, illetve alkalmazandó, mivel a 0 % vám is vám.

Az I. rendű alperes annak tudatában és annak előnye miatt szerződött a felperessel a felperesi 2008. május 12-én tett írásbeli nyilatkozatát követően, hogy szándékosan figyelmen kívül hagyta a vám kockázatát.

H. B. tanúmeghallgatása során állította, hogy a szállítással kapcsolatos összes tárgyalásról tájékoztatta az alperesi munkavállalókat, mindenkit, akik a szerződésben részt vettek. Ezért komolytalan bármilyen titkos alkuról beszélni, hiszen ezt éppen az alperes munkatársai **H. B.** távozása után hajtották végre azzal, hogy két esetben is módosították a szállítási szerződést.

Az alperesnek **W. Z.** és **K. L.** tanúként történő meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványt a Pp. 235. § (1) bekezdésének korlátozó rendelkezésére tekintettel az elsőfokú eljárásban kellett volna előterjesztenie. A fellebbezés 13. és 14. pontja ellentétes az iratok tartalmával, mivel a vámmal kapcsolatos szerződésmódosításokat az alperesek is aláírták. Az első esetben az utólagos vámkivetés átvállalásával, a második módosításban pedig a 14 %-os vámnak az árba történő beépítésével.

Az 1. számú szerződésmódosításban szándékosan nincs meghatározva, hogy mely vámhatározatokra vonatkozik, mert értelemszerűen minden olyan vámhatározatra érvényes, melyről a vámhatóság a módosítás aláírását követően is utólag úgy dönt, hogy megvizsgál és 0 %-tól eltérő vámot állapít meg. Az alperesek számára ugyanis egyértelmű volt, hogy minden utólagos felülvizsgálat többletterhe rájuk hárul.

Az elsőfokú eljárásban a bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján mérlegelési jogkörében eljárva állapította meg a tényállást. A bíróságnak joga van a logika szabályai mentén egyes tanúvallomásokat elfogadni, más tanúvallomásokat pedig kirekeszteni a tényállásból. A mérlegelés a bizonyítási eljárás szerves és legfontosabb része. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelését követően a Pp. 221. § (1) bekezdése alapján megfelelő indokát adta annak, hogy mely bizonyítékokra alapozta a tényállást, így eleget tett a mérlegeléssel kapcsolatos törvényben meghatározott, de ugyanakkor ott korlátozott előírásoknak.

Az alperesek fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. §-a alapján a rendelkezésre álló bizonyítékok (tanúvallomások, okiratok) okszerű mérlegelése alapján helyesen állapította meg a felek szerződéskötési akaratát és megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az alperesek kötelesek a külföldről behozott termékek után a vámhatóság által utólagosan kiszabott vám megfizetésére.

A másodfokú bíróság a felperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakat teljes terjedelmében osztotta, az abban foglaltakkal mindenben egyetértett.

Az alperesek fellebbezésére tekintettel a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki.

Az elsőfokú eljárásban valamennyi, a peres felek által indítványozott tanú meghallgatására sor került, további tanúbizonyítási indítványuk a peres feleknek nem volt. Az alperesek a fellebbezésükben sérelmezték csak, hogy **W. Z.** és **K. L.** tanúként történő meghallgatására nem került sor, ezzel kapcsolatban azonban bizonyítási indítványt az elsőfokú eljárásban nem terjesztettek elő, erre a másodfokú eljárásban a Pp. 235. § (1) bekezdésében meghatározott korlátozó rendelkezésre tekintettel már nincs lehetőség.

Az alperesek az elsőfokú eljárásban védekezésükben nem hivatkoztak sem a Tpv. 2. §-ára, sem pedig a szerződés színleltségére. A Tpv. 2. §-a jelen perbeli felek között nem értelmezhető és nem alkalmazható, mivel az abban foglalt megsértése csak versenytársak között merülhet fel, a peres felek pedig nem versenytársak. Versenytársaknak a versenytárgyaláson a felperessel együtt ajánlatot tevők minősülnek, ezért a peres felek által kötött szerződést a Tpv. 2. §-ára hivatkozással kizárólag ők támadhatnák meg.

A DDP paritásra történő szerződés színleltségével kapcsolatos hivatkozás körében a másodfokú bíróság ez alapján a szerződés semmisségét hivatalból sem észlelte, ezzel kapcsolatban az alperesek a fellebbezésükben semmilyen konkrét tény vagy bizonyítékot nem jelöltek meg. A szerződés ezen okból történő megtámadása azért is alaptalan, mert a felperesi ügyvezető 2008. május 12-én kelt levelében az I. rendű alperest tájékoztatta arról, hogy a tenderben megajánlott eszközöket a jelenleg érvényes 5828 7113 számú TARIC vámkód alapján tudja vámkezelné, amely jelenleg 0 % vámtételt jelent. Mivel az esetleges TARIC kódváltozást nem áll módjában befolyásolni, ezért a jövőbeni változásokra vonatkozóan nem tud nyilatkozni. Ezen levél ismeretében került sor 2008. május 14-én az I. rendű alperes részéről a eredményhirdetésre, amely ezen a napon faxon került megküldésre a felperesi ügyvezetőhöz és ebben az „A” termékkategóriában a felperes ajánlatát számukra megfelelőnek ítélte, ezért ebben a kategóriában szállítási szerződést terveztek kötni. Ezt követően írta alá a perbeli szállítási keretszerződést a felperes 2008. május 30-án, az I. rendű alperes 2008. június 17-én és a II. rendű alperes 2008. június 20-án.

Mindez pedig azt jelenti, hogy a peres feleknek tudomásuk volt arról, hogy a vám százalékos értéke kódváltozás miatt változhat, ezért a szerződés színleltsége egyik peres fél részéről sem merülhet fel.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete teljes egészében megfelel a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltaknak, abban az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a megállapított tényállást mely bizonyítékokra alapította, hivatkozott azokra a jogszabályokra, amelyeken az ítélete alapult. Megjelölte azokat a körülményeket, amelyeket a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett,

részletesen megindokolta, hogy mely bizonyítékokat miért fogadott el, másokat miért vetett el.

Az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére nincs ok, mert az elsőfokú bíróság valamennyi bizonyítékot értékelte, ennek alapján a tényállást kellő mértékben feltárta, további bizonyítási eljárás lefolytatására nincs szükség.

Az alperesek fellebbezése az elsőfokú bíróság ítéletének a felülmérlegelésére irányul, arra a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján a fellebbezésben foglaltak figyelembevételével a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - helytálló indokaira tekintettel - helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell az alpereseknek a felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségét megfizetnie. A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg, amelynek során figyelemmel volt az egyes alperesek vonatkozásában a pertárgyértékre és a jogi képviselő által kifejtett ügyvédi munkára.

Budapest, 2013. év május hó 16. napján

Dr. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

Dr. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő